

Кабардзіна-Балкарская Рэспубліка

Валагодская вобласць

Арсен КАНОКАЎ:

«У НАС ДАЎНІЯ І ДОБРЫЯ АДНОСІНЫ З БЕЛАРУСКІМ НАРОДАМ»

Кабардзіна-Балкарская Рэспубліка належыць да ліку тых рэгіёнаў Расіі, дзе актыўна працуюць з замежнымі партнёрамі, геаграфія якіх вельмі разнастайная — Італія, Германія, Украіна, Азербайджан, Польшча. Усяго — дваццаць краін блізкага і далёкага замежжа. Як жа на гэтым фоне развіваецца супрацоўніцтва з Рэспублікай Беларусь? І ў якой меры гэта ўзаемадзеянне закрануў фінансавы і эканамічны крызіс? На гэтыя і шэраг іншых пытанняў карэспандэнт «Звезды» папрасіў адказаць прэзідэнта Кабардзіна-Балкарскай Рэспублікі Арсена КАНОКАВА.

— Сёння ўзаемны тавараабарот паміж нашымі рэспублікамі параўнальна невялікі і не адпавядае эканамічным патэнцыялам бакоў, — адзначыў Арсен Башыравіч. — І мы гаварылі пра гэта на сустрэчы з Прэзідэнтам Беларусі Аляксандрам Лукашэнкам у жніўні мінулага года. Аснова беларускага экспарту ў КБР — пастаўка мэблі, будматэрыялаў, хімвалакна, прадуктаў харчавання і некаторых відаў тавараў народнага ўжытку. Разам з тым беларускія прадпрыемствы гатовыя пастаўляць у рэспубліку дарожна-будаўнічую, сельскагаспадарчую, кар’ерную, лесатэхнічную, спецыяльную, камунальную тэхніку, прадукцыю аўтамабільна-будаўніцтва, халадзільнікі. З КБР у Беларусь ідзе нафтапрамысловае абсталяванне, кабелыя прадукцыя, алмазны інструмент. Таксама беларускіх спажывоўцаў могуць зацікавіць такія тавары з Кабардзіна-Балкарскіх, як валь-

фрам, малібдэн, экалагічна чыстая садавіна і агародніна, мінеральная вада і многае іншае.

Але ўсё ж дзелавыя і гандлёва-эканамічныя сувязі паміж нашымі рэспублікамі развіваюцца ў свабодным рынкавым палёце без усялякіх дзяржаўных прэферэнцый. Існуе таксама праблема, якая тармузіць развіццё гандлёва-эканамічных стасункаў паміж Беларуссю і Кабардзіна-Балкарскіх. Нам даводзіцца закупаць беларускую сельгастэхніку праз шматлікіх пасрэднаў, хоць працаваць напрамую было б выгаднай абодвум бакам. Мы ўсведамляем гэтыя праблемы. І цяпер рыхтуецца пагадненне паміж Рэспублікай Беларусь і Кабардзіна-Балкарскай Рэспублікай Расійскай Федэрацыі аб гандлёва-эканамічным, навукова-тэхнічным і культурным супрацоўніцтве. Пасля яго падпісання адбудзецца абмен прадстаўнікамі, і, думаю, дакумент надасць імпульс раз-

віццю нашых узаемадчынненняў. У рамках пагаднення можна будзе стварыць такія структуры, як Гандлёвы дом «Кабардзіна-Балкарскія» ў Мінску і Гандлёвы Дом «Беларусь» у Нальчыку. Прычым, «Беларусь» у Нальчыку ў сувязі з цэнтральным размяшчэннем Кабардзіна-Балкарскіх на Паўночным Каўказе можа адыграць ролю рэгіянальнага Паўночна-Каўказскага прадстаўніка таваравытворцаў Рэспублікі Беларусь.

Што датычыцца ўплыву крызісу, то значнага змянення аб’ёмаў экспартна-імпартнага тавараабароту па гэтай прычыне ў нас у рэспубліцы не адбылося. Кабардзіна-Балкарскія дынамічна развіваецца, штогод зніжаючы датацыйнасць на пяць—сем працэнтаў і павялічваючы даходнасць бюджэту. У нашым экспартце пераважае харчовая прадукцыя, вырабы з чорных металаў, электрычныя машыны і абсталяванне. Асноўныя пастаўшчыкі экспартнай прадукцыі — акцыянерныя таварыствы «Кабельны завод «Каўказкабель» і «Халвовы завод «Нальчыцкі».

— **Якія перспектывы мае развіццё вытворчай кааперацыі паміж Кабардзіна-Балкарскіх і Беларуссю?**

— Безумоўна, вытворчая кааперацыя ў форме сумесных прадпрыемстваў можа даць добрыя вынікі. На беларускіх заводах захавалася традыцыйна высокая культура вытворчасці. Яны выпускаюць магутную, надзейную тэхніку, якая саступае лепшым заходнім узорам, магчыма, толькі крыху меншым узроўнем камфорту. Нам добра вядома беларускія МАЗы, БелАЗы, трактары, тралейбусы. Кабардзіна-Балкарская Рэспубліка — рэгіён з празмернай прапановай працы. На жаль, прастойваюць некаторыя прад-

ОБЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
МЕТАЛПРЕСУРС
Сертификат соответствия: № ТЗ00904 от 01.02.02 выд. Госстандарт РФ

ПРОФНАСТИЛ
Оцинкованный и окрашенный. Длина на заказ

ГНУТЫЙ ШВЕЛЛЕР И УГОЛОК
лист г/к, лист х/к, арматура, оцинковка

МОДУЛЬ-КОНТЕЙНЕРЫ
бытового и промышленного назначения

- сельскохозяйственные сооружения
- промышленные здания
- ФОКи, гостиницы
- торговые центры, павильоны
- АЗС, автомойки
- проходные
- ангары, склады
- цеха, гаражи

МЕТАЛЛОКОНСТРУКЦИИ
промышленного и гражданского назначения
Проектирование • Производство • Монтаж

(8172) 216-444, 729-652, 76-00-87 160012, Россия, Вологда, Элеваторная, 37 а
e-mail: mresurs@inarnet.ru • www.mresurs.ru

прыемствы, якія ў савецкія часы з’яўляліся часткай ваенна-прамысловага комплексу. Іх можна выкарыстоўваць для арганізацыі ліній па зборцы абсталявання, вырабу камплектавых частак для тэхнікі, якая рэалізоўваецца беларускімі прадпрыемствамі ў Паўночнакаўказскім рэгіёне. У нас ёсць станочны выгіб падобнай кааперацыі з Валгаградскай вобласцю па зборцы аўтобусаў «Валжанін» у адным з гарадоў рэспублікі — Баксане. На працягу шэрагу гадоў з беларускімі вытворцамі абутку, у тым ліку з прадпрыемствам «Белвест», актыўна працуе дзяржаўнае кабардзіна-балкарскае прадпрыемства «Нарбек», якое выпускае ліставы скуркардон, абутковыя заднікі, вусцілікі і мае ўласную абутковую вытворчасць. Пры аптымальна разлічанай эканамічнай мэтазгоднасці міжрэспубліканскім тандэмам гэтых прадпрыемстваў можа таксама даць добрыя вынікі.

— **Якія рэзервы бачаць у Кабардзіна-Балкарскай Рэспубліцы па актывізацыі супрацоўніцтва з Рэспублікай Беларусь у рамках праграм Саюзнай дзяржавы, якія ўжо дзейнічаюць і яшчэ разпрацоўваюцца на перспектыву?**

— Мы вельмі хочам, каб станаўленне Саюзнай дзяржавы Расійскай Федэрацыя — Рэспубліка Беларусь набірала максімальныя абароты і каб цэнтраімклівы рух уцягваў у яго і іншыя краіны былога вялікага Саюза. Кабардзіна-Балкарская Рэспубліка зробіць для

гэтага ўсё, што ад яе залежыць.

Як вядома, некаторыя рэгіёны Беларусі пацярпелі ў час чарнобыльскай катастрофы. Кабардзіна-Балкарскія маглі б прыняць актыўны ўдзел у аздараўленні людзей, якія прайшлі праз гэту бяду. У савецкія часы наша рэспубліка была добра вядомай як курортна-турыстычная Мекка з найвышэйшай вяршыняй Расіі і Еўропы — Эльбрусам. Тут праходзілі дзясяткі Усеаюзных турыстычных маршрутаў, а гарналыжнікі могуць катацца на горных схілах ледзь не круглы год. У наваколлі Эльбруса размешчана ўнікальная кліматычная здраўніца для астматыкаў. Сталіца рэспублікі — Нальчык — курортная, бальнеалагічная здраўніца, дзе дзякуючы лячэбнай гразі і нарзанам вылечваюцца дзясяткі захворванняў, у тым ліку апорна-рухальнага апарата, скурныя, гінекалагічныя, нейралагічныя і многія іншыя.

Кабардзіна-Балкарскія можа прапанаваць Рэспубліцы Беларусь комплекс курортна-турыстычных паслуг па дагаворы або прапанаваць стаць уладальнікам ці саўладальнікам здраўніцы, набываючы іх або інвестуючы фінансавыя сродкі ў курортна-рэкрэацыйны комплекс (www.kbr-invest.ru). У сваю чаргу, для нас уяўляе вялікую цікавасць супрацоўніцтва ў сферах вышэйшай адукацыі, аховы здароўя, культуры, у якіх Беларусь традыцыйна займала высокую пазіцыю.

У народа Кабардзіна-Балкарскай Рэспублікі — даўнія і добрыя

адносіны з беларускім народам. На працягу шэрагу гадоў саветнікам пасла Расійскай Федэрацыі ў Беларусь працаваў наш зямляк Анатоль Емузаў. Прадстаўніком культурных інтарэсаў беларусаў у нашай рэспубліцы сёння з’яўляецца кіраўнік грамадскага руху «За яднанне» — «Сябры», дэпутат Парламенту Кабардзіна-Балкарскай Рэспублікі Павел Сідарук. Хачу адзначыць, што да беларускай дзяспары шматнацыянальнага народ рэспублікі стаяціца з глыбокай павагай. Інакш і быць не можа, таму што кабардзіна-балкарскія беларусы — шчырыя, прстойныя і працавітыя людзі.

— **Якім магло б быць супрацоўніцтва прадстаўнікоў малога і сярэдняга бізнэсу Кабардзіна-Балкарскіх і Беларусі?**

— Малы і сярэдні бізнэс — гэта першапачаткова мала кіраваныя рынкавыя формы. Яны існуюць, каб запаяць свабодныя эканамічныя нішы. Думаецца, што Пагадненне паміж Рэспублікай Беларусь і Кабардзіна-Балкарскай Рэспублікай аб гандлёва-эканамічным, навукова-тэхнічным і культурным супрацоўніцтве дазволіць усеабава прааналізаваць рынкі нашых суб’ектаў гаспадарання. Сёння аб ролі малога прадпрыемальніцтва ў нашых узаемаадносінах унутры Кабардзіна-Балкарскіх мы можам меркаваць толькі па прысутных на нашых рынках беларускіх таварах.

Пытанні задаваў **Барыс ЗАЛЕСКІ.**